

Сучасні методики викладання англійської мови.

ЛЕКЦІЯ №1

Історія методики викладання іноземних мов

В даний час, коли відбуваються докорінні зміни в навчанні, коли кардинальним чином переглядаються зміст і методи навчання, доцільно повернутися до розгляду історії методики викладання іноземних мов і основних тенденцій її розвитку.

Зараз ніхто не сумнівається в тому, що методика навчання іноземним мовам є наукою. Найперше визначення методики було дано Е.М. Ритом в 1930 році, який писав: «методика викладання іноземних мов є практичне застосування порівняльного мовознавства». Аналогічної позиції дотримувався і Л.В. Щерба.

Виникнення погляду на методику, як на прикладну лінгвістику, було обумовлено тим, що в методиці 30-х років ще недостатньо визначилася специфіка іноземної мови як навчального предмета, і не було розробленої системи методів дослідження, без чого не може бути справжньої науки.

Інший напрямок у визначенні методики, як науки, пов'язане з ім'ям Б.В. Беляєва, який вважав, що методика є ні що інше, як прикладна психологія. Однак ряд проблем методики, зокрема, відбір матеріалу, особливості використання прийомів і способів роботи залежно від аудиторії, не може бути вирішене з опорою тільки на психологію. Тому це визначення методики не набуло поширення.

В кінці 30-х - напочатку 40-х років починає оформлятися ще один напрям - визначення методики, як педагогічної науки. У педагогіки та методики є однакові об'єкти вивчення - процеси навчання, виховання, цілі і завдання навчання, виховання та утримання предметів. Єдиними є і методи

досліджень, тому визначення методики як педагогічної науки було кроком вперед до її оформлення у самостійну науку.

Напрямок у визначенні методики як науки зародився в кінці 40-х років. Методика визнається наукою, має свої закономірності і свої методи дослідження. Найбільш повне визначення методики говорить: "методика навчання - наука, що досліджує цілі і зміст, закономірності, засоби, прийоми, методи і системи навчання, а також вивчає процеси вивчення і виховання на матеріалі іноземної мови".

На початку ХХ-го століття стояла також ще одна проблема. Це була проблема методу. Це було цілком закономірно, так як після Жовтневої революції 1917 року «нова» школа вимагала застосування нових методів. У цей час пропанувався прямий (натуральний) метод. Вважалося, що цей метод заснований на правильному принципі - асоціювання іншомовних слів з самими предметами. Це був метод природного (асоціативного) вивчення іноземної мови, який є найбільш економічним, найбільш швидко досягає мети. Чому ж у цей час пропанується прямий метод, коли на Заході вже виникають ідеї змішаного методу? Це було обумовлено низкою причин.

- *По-перше*, в царських навчальних закладах панували граматико-перекладний і текстуально-перекладний методи, засновані на зубрінні, від якого необхідно було звільнитися. Прямий же метод по відношенню до них був більш прогресивним, так як виходив з живої мови, з навчання мови, як основного засобу функціонування мови.

- *По-друге*, тоді тільки прямий метод передбачав навчання спілкуванню.

- *По-третьє*, педагогіка не була знайома з пропозиціями інших методів, що виникли на Заході після I-ої світової війни, так як ця війна, а потім і громадянська, порушила всі контакти.

Крім того, для багатьох методистів та вчителів прямий метод був чимось новим, привабливим, в його ефективність щиро вірили.

Всі вищевказані рекомендації абсолютно не відповідають ідеям прямого методу.

Всі ці факти дозволяють говорити про те, що поступово складався «російський варіант» прямого методу, який потім у методичних посібниках другої половини 20-х років набув свою остаточну форму.

Пізніше сформувався порівняльний метод навчання іноземним мовам, який отримав свою назву від того, що вивчення іноземної мови передбачається на основі його зіставлення з рідною мовою. Основоположником цього методу вважають Л.В. Щербу.

А при комбінації прямого і порівняльних методів на світ з'явився змішаний метод. У залежності від того, які принципи в ньому переважають, він може бути ближче або до прямого, або до порівняльного методу.

На даному етапі розвитку методики навчання англійської мови найбільше застосування знайшли комунікативно-орієнтовані концепції. Серед них найбільшою популярністю користуються:

- комунікативна,
- проектна,
- інтенсивна
- діяльнісна методики.